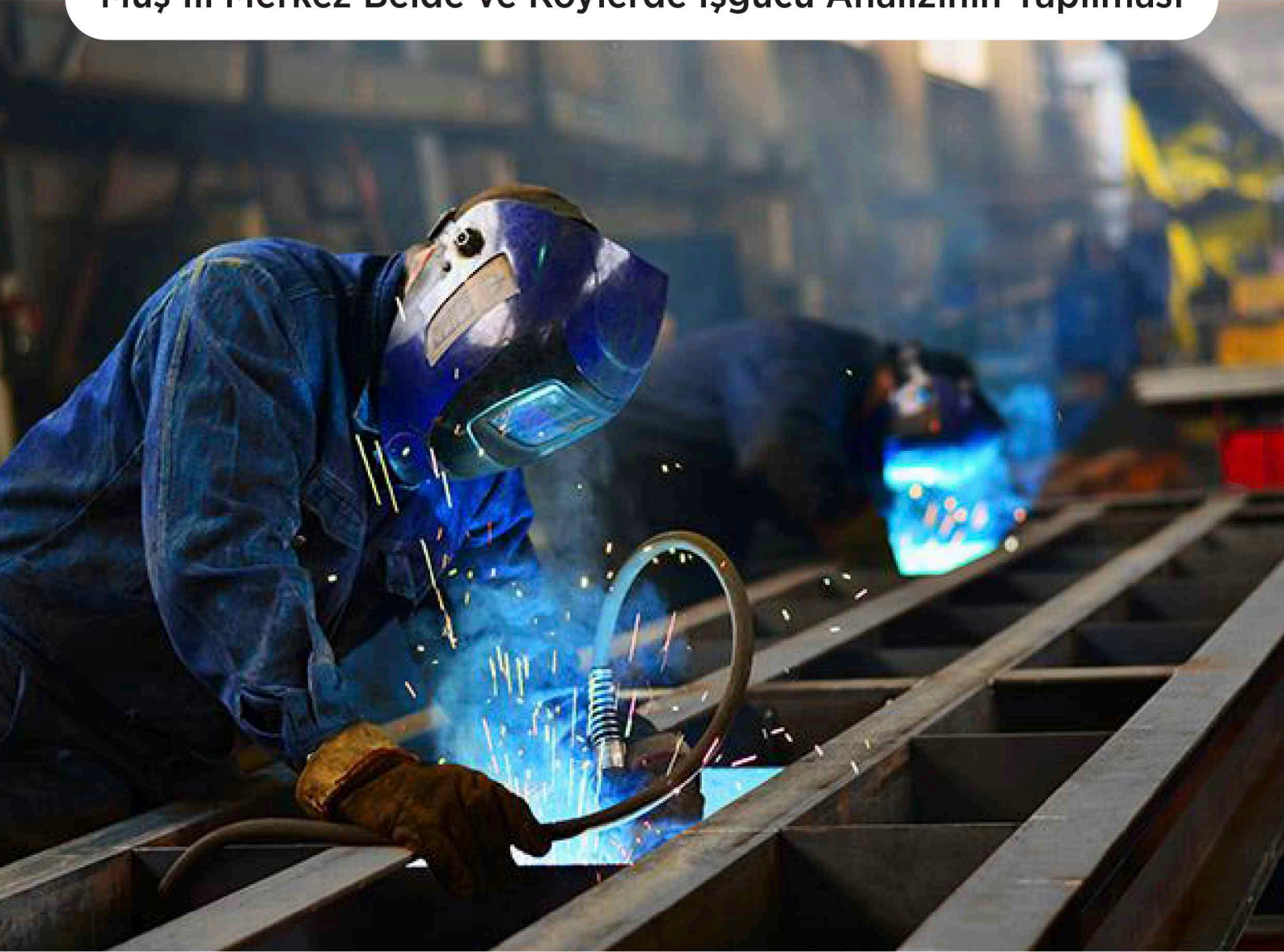

İŞGÜCÜ ANALİZİ RAPORU

Muş İli Merkez Belde ve Köylerde İşgücü Analizinin Yapılması

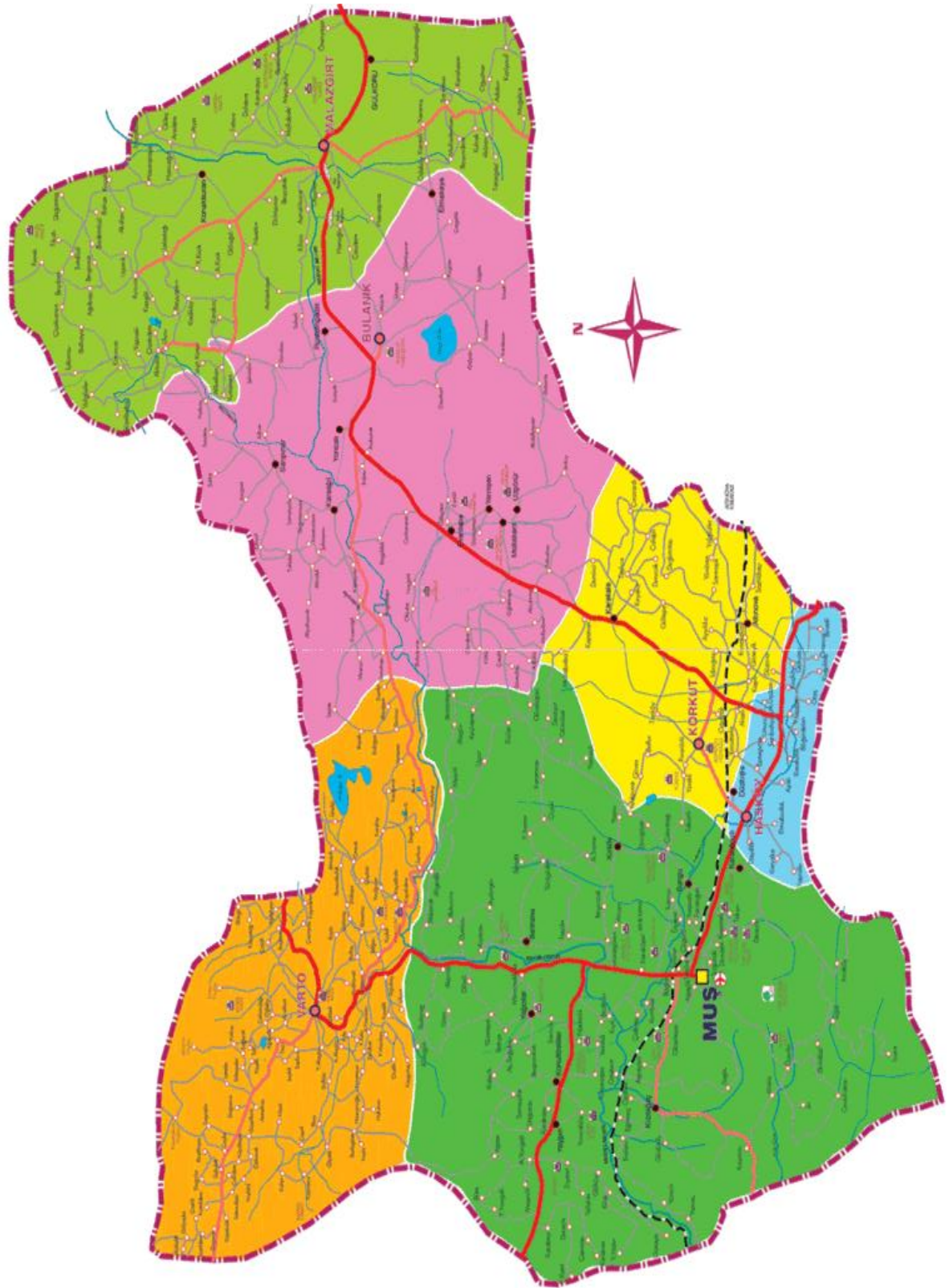

Bu Raporu'nun yazımında
Uluslararası Kıdemli Danışman/Uzman Servet SOYUŞEN'e
teşekkürlerimizi sunarız.

İÇİNDEKİLER

1 Giriş	1
1.1. Muş işgücü ile ilgili genel veriler.....	1
2 Kullanılan metodoloji	2
2.1. Rapor'un kapsamı	2
2.2. Veri toplama	2
2.3. Veri toplanan kişilerin profilleri	4
2.4. Kaynak ve metodoloji	4
3 Genel bulgular	5
4 Belde ve Köy bazında veriler.....	9
4.1. Muş merkeze bağlı Beldelerde mevcut Erkek ve Kadın işsiz oranları ve Şehir dışında çalışanların oranları	10
4.2. Muş merkeze bağlı Köylerin (40 köy) genel işsizlik, mevcut Erkek ve Kadın oranları ve Şehir dışında çalışanların oranları	10
5 Sonuç	15
6 Öneriler	16
7 Ekler	17
Ek-1 Uygulanan Anket.....	17
Ek-2 Çalışma Takvimi	19
Ek-3 Görüşülen Belde ve Köyler	20

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
DAKA	Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
OGG	Odak Grup Görüşmesi
YYM	Yarı Yapılandırılmış Mülakatlar
İŞGEM	İş Geliştirme Merkezi
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme İdaresi Başkanlığı

Muş Lalesi

1. Giriş

‘Muş İli Merkez Belde ve Köylerde İşgücü Analizinin Yapılması Projesi’, Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı’nın 2016 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı Kapsamında finanse edilmekte olup, Proje’nin yararlanıcısı Muş Valiliği Köylere Hizmet Götürme Birliği’dir. Proje’nin uygulanmasında Prolink International tarafından teknik destek sağlanmıştır.

Muş ili, Merkeze bağlı belde ve köylerde işgücü analizi raporunun başlıca hedefi istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik mevcut durum tespiti yapılımasını sağlamaktır.

Bu ihtiyaçlar doğrultusunda Muş ili, Merkez Beldelerde (3 Belde) ve Köylerde (40 Köy) 10 – 30 Ocak 2017 tarihleri arasında İşgücü Analizi faaliyetleri çerçevesinde, işgücü yapısının, işsizlik ve mesleki eğitim ihtiyacı boyutunu ele alan İşgücü Analizi Raporu hazırlanmıştır.

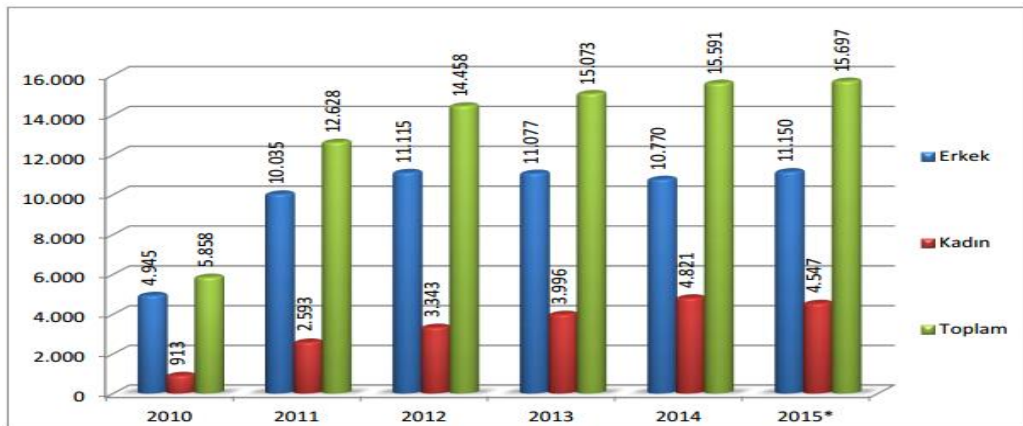
1.1 Muş işgücü ile ilgili genel veriler

Muş İl geneli- İş gücü göstergeleri

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)
2008	37,3	13,2	35,3
2009	39,3	16,2	34,7
2010	40,2	16,4	35,2
2011	45	11,5	41,1
2012	42,9	8,9	40,3
2013	45,2	10,4	41,2

Kaynak: TÜİK

Muş İl geneli kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla

2. Kullanılan metodoloji

Muş İli, Merkez Köy ve Beldelere (40 köy, 3 Belde) yönelik olarak İşgücü analizi çalışması yapılırken gerek kullanılan yöntem ve alan çalışması gerekse projenin uygulama sürecinde Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı ve proje yararlanıcısı Muş Valiliği Köylere Hizmet Götürme Birliği Başkanlığı tarafından önemli ölçüde ilgi ve destek verilmiştir.

Yapılacak bu çalışma ile (Ana hatları ile);

- Muş Merkeze bağlı köy ve beldelerdeki mevcut işsizlerin tespit edilmesi
- Söz konusu işsizlerin hangi mesleki alanlarda bilgi, tecrübe ve beceri sahibi oldukları
- Ve hangi mesleki alanlarda eğitim ihtiyaçlarının olduğu öğrenilmeye çalışılmıştır.

Bu çalışma bütün bunlara cevap bulmak için öngörülmüştür.

2.1. Rapor'un kapsamı

Teknik Şartnamede ön görüldüğü gibi, İşgücü analizi için toplam çalışma süresi **20 gün** (10 – 30 Ocak 2017) olarak belirtilmiştir.

Bu çerçevede;

10 – 12 Ocak 2017 tarihleri arası, gerekli hazırlık (Veri toplama araçları oluşturulmuştur; Yarı Yapılandırılmış Mülakatlar, Odak Grup Görüşmesi ve Anket Sorularının hazırlanması) ve ziyaret yapılacak köy ve beldelerde veri toplanması için gerekli planlamalar yapılmıştır.

2.2. Veri toplama

Teknik Şartname ve Metodolojide belirlendiği gibi, 13 – 19 Ocak 2017 tarihleri arasında, proje ekibi tarafından, belirlenen 40 köy ve 3 beldede verimli toplantılar yapılmış olup, çok önemli veriler elde edilmiştir.

Her bir köy ve beldeden ortalama 25 – 30 kişi ile toplamda 1150 kişiye yönelik odak grup çalışmaları yapılmış ve anket uygulanmıştır.

2.3. Veri toplanan kişilerin profilleri

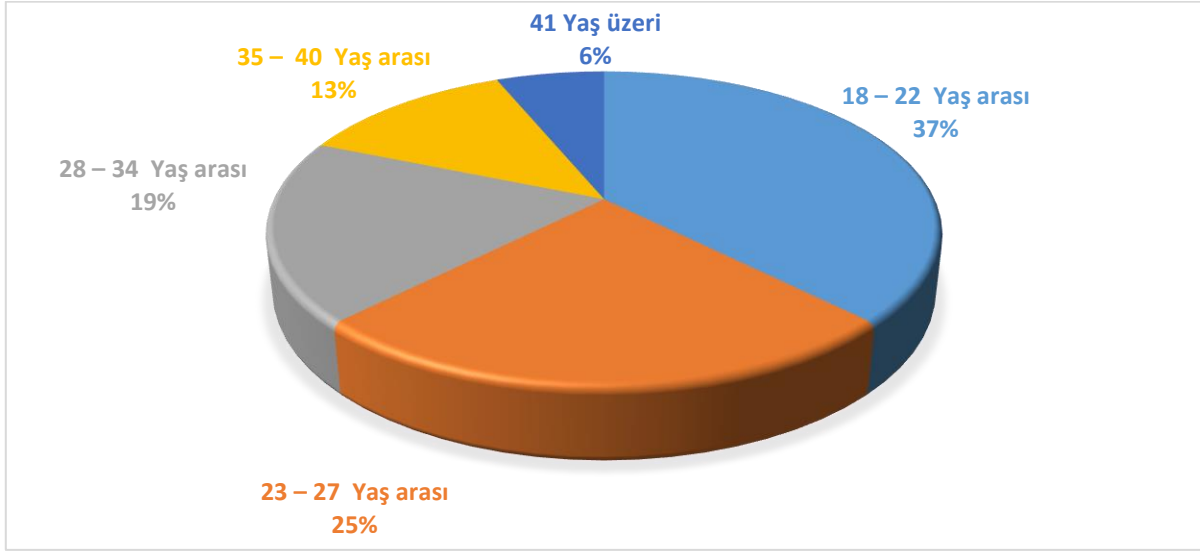
Aşağıdaki hedef gruplardan veriler toplanmıştır.

Kategori I Belde Belediye Başkanları/başkan yardımcıları/meclis üyeleri vb.

Kategori II Köy Muhtarları/Azalar/Köy heyeti

Kategori III Köy ve beldelerdeki işsiz gençler

Grafik 1: Alan çalışmasında veri alınan kişilerin yaş oranları

Grafik 1

Grafik 1’de görüldüğü gibi %37 ile 18-22 yaş arası, hemen ardından %25 ile 23-27 ve %19 ile 28-34 arası yaş oranları mevcuttur, en düşük oranda %6 ile 41 yaş üstünü göstermektedir, bu verilerden anlaşıldığı gibi çalışmak için hazır, dinamik ve çok önemli bir genç oranı mevcuttur.

Alan çalışmasından bazı fotoğraflar:

2.3. Kaynak ve metodoloji

Bu raporun formüle edilmesinde Avrupa Birliği standartlarında ve uluslararası önemi olan 3 teknik kullanılmıştır. Bu yöntem ile yüksek oranda güvenilir veriler ortaya çıkması sağlanmıştır.

- Yarı Yapılandırılmış Mülakatlar
- Odak Grup Görüşmeleri
- Anket

Yarı Yapılandırılmış Mülakatlar (YYM)

Bu metot ile alandaki kişilerden önemli veriler elde edilmesi sağlanmıştır.

Özellikle, bu mülakatlar ile;

- Nitel ve nicel verilerin sağlanması amaçlanmıştır.
- Mevcut yetenek ve ilgi alanlarının tespit edilmesi sağlanmıştır.
- Beklenti ve çalışma istekleri öğrenilmiştir

Yarı yapılandırılmış Mülakatlar ile birlikte hazırlanan anket uygulanmıştır.

Bu yöntem aşağıdaki hedef gruplara uygulanmıştır;

- I. Belde Belediye Başkanları/Başkan Yardımcıları/Meclis Üyeleri vb.
- II. Köy Muhtarları/Azalar/Köy Heyetleri
- III. Köy ve beldelerdeki işsiz gençler

Odak Grup Görüşmesi (OGG)

Seçilmiş **I, II, III** hedef grupların ayrıntılı olarak kendi bilgi ve fikirlerini belirtmek amacıyla yapılandırılmış özel OGG yapılmıştır. Görüşmelerde, kişilerin düşüncelerini ve iş beklentilerini, çalışma isteklerini, mesleki becerilerini ve kendilerini geliştirmek istedikleri mesleki alanları açığa çıkarmak amacıyla soru sorma ve özetleme teknikleri kullanılmıştır.

Odak grup görüşmelerine her köy ve beldeden ortalama 25-30 kişi, toplamda 1150 kişi katılım sağlamıştır.

Bu çerçevede hazırlanan teknik sorular ile kişilerin yukarıda belirtilen durumları tespit edilmiştir,

Ayrıca **I, II hedef guruplarından** köyün/beldenin işsiz genç sayıları, erkek ve kadın oranları, şehir dışına (İstanbul, Bursa, İzmir gibi gelişmiş illere) çalışmaya giden ve Muş'ta herhangi bir iş olduğunda çalışmak için dönecek gençlerin oranları sorulmuş ve önemli bilgiler elde edilmiştir.

Tüm bu bulgu ve veriler analiz edilerek, katılımcıların değerlendirmeleri, verdikleri bilgiler, işsizlikle ilgili kaygılar ve görüşler sentez halinde rapora aktarılmıştır.

Anket çalışması

Hazırlanan Anket; I, II, III hedef gruplarına uygulanmıştır.

Ankette aşağıdaki alanlarda sorular sorulmuştur

- Katılımcıların yaş durumları
- Katılımcıların eğitim durumları
- Mesleki alanlarda sahip oldukları bilgi ve beceriler

- Sahip oldukları mesleki yeterlilik ve sertifikalar
- Kendilerini geliştirmek ve eğitim almak istedikleri mesleki alanlar
- İş bulmak ile ilgili karşılaştıkları zorluklar

Anket ile daha çok katılımcıların kişisel beklenti ve durumları ortaya çıkmıştır, katılımcıların iş ile ilgili hedef ve amaçlarını ortaya çıkarmak için anket sonucu ile ortaya çıkan veriler ile Odak Gurup Görüşmesinden elde edilen bulgular arasında çapraz sorgulama tekniği uygulanmıştır. Böylece sağlıklı ve net bilgiler elde edilmiştir.

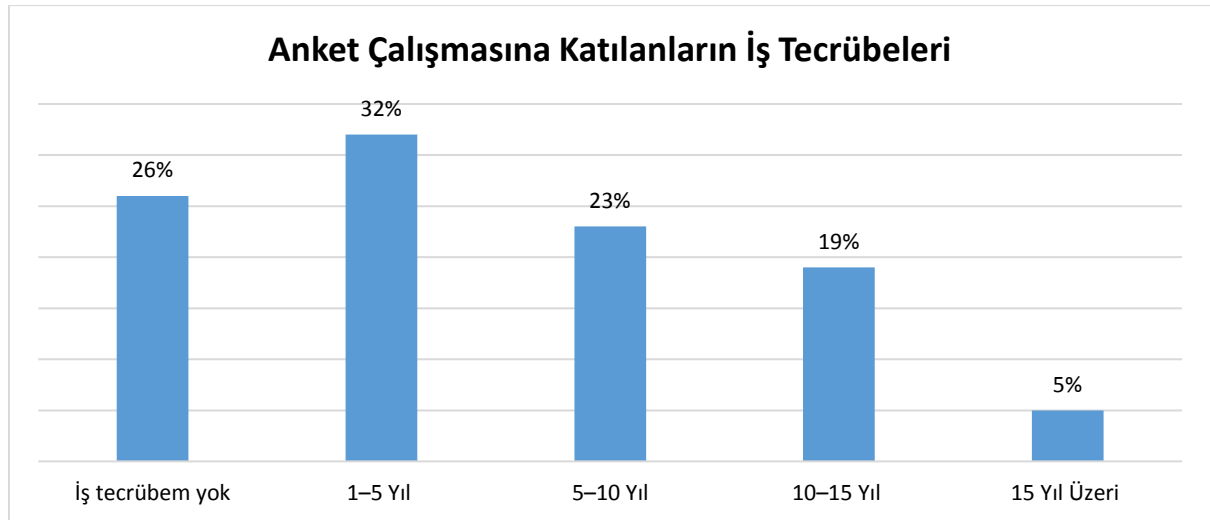
Verinin analiz edilmesi:

20 – 25 Ocak 2017 tarihleri arasında, alandan toplanan verilerin (nitel ve nicel) analizleri yapılmış, gerekli sayısal ve oransal grafik ve tablolar oluşturulmuştur.

Yarı Yapılandırılmış Mülakatlar (YYM), Uygulanan Anket ve yapılan Odak Grup Görüşmelerinden (OGG) sağlanan veriler her bir başlık altında detayları ile sonuçlandırılmıştır.

Daha sonra yukarıda bahsedilen sonuçlanmış veriler karşılaştırılmış ve çapraz sorgulama yöntemi uygulanmış, böylece verilerdeki hata payları azami ölçüde minimize edilmiş ve yüksek oranda reel veriler elde edilmiştir.

3. Genel bulgular

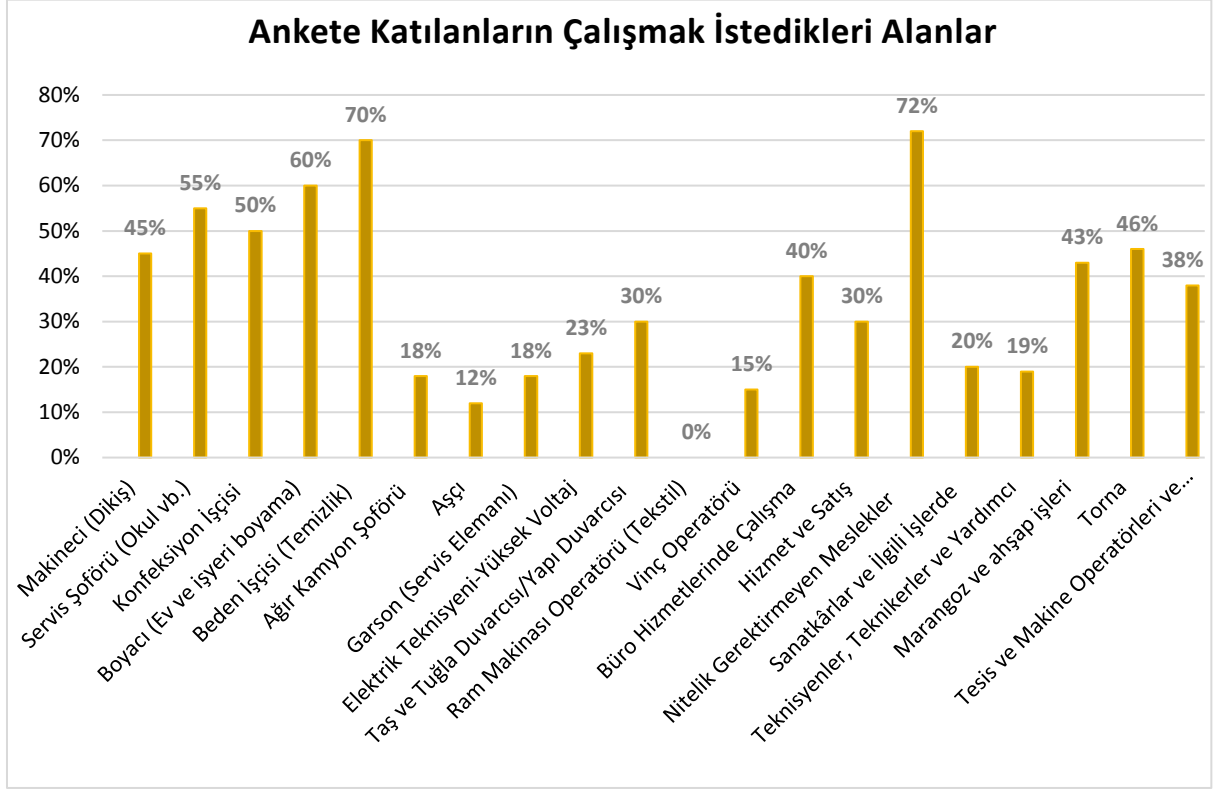

Tablo 1

Katılımcılara İş tecrübeleri ile ilgili sorular sorulmuş ve Tablo 1’de görüldüğü gibi katılımcıların %32’sinin 1 ile 5 yıl arası tecrübe sahibi oldukları ve daha çok kısa süreli işlerde çalıştıkları görülmektedir.

Henüz herhangi bir iş tecrübesine sahip olmayan kişilerin oranının % 26 olduğu görülmektedir. Bu kişilerin büyük çoğunluğu okullarını yeni bitirmiş ve iş bekleyen gençlerden oluşmaktadır ve eğitim durumları ağırlıklı olarak Lise, Ticaret Lisesi ve Mesleki Teknik okullardır.

Çalışmamızın hedef kitlesi olan diğer işgücüne bakıldığında, bu kişiler daha önce genellikle batı illerinde mevsimlik işçi olarak çalışan orta yaş grubundaki kişilerdir.

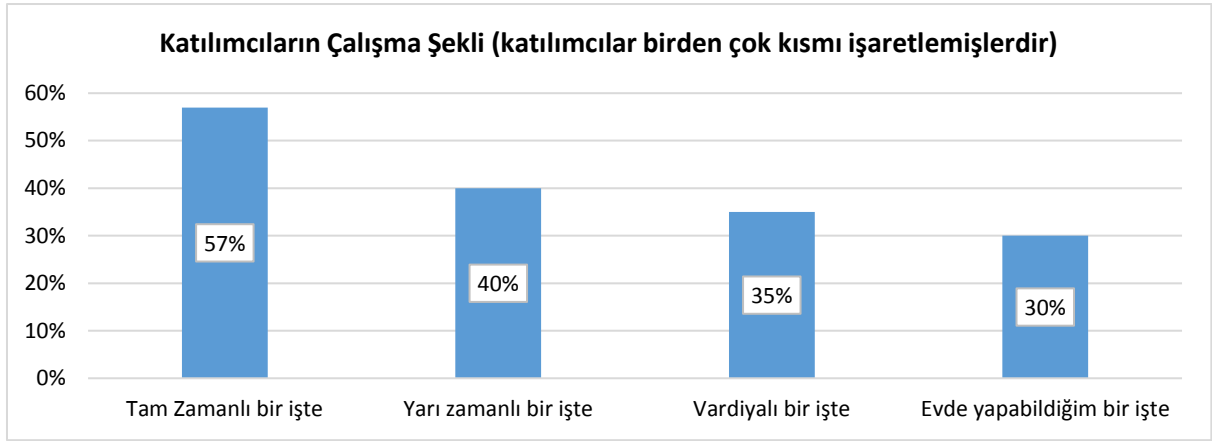
Tablo 2

Ankete katılanlara; ilgi duydukları ve yeteneklerine uygun olan işleri işaret etmeleri istenmiştir. Tablo 2’de görüldüğü gibi, %72 ile nitelik gerektirmeyen meslekler; %70 ile beden işçisi (Temizlik) kısmı işaretlenmiştir ve ağırlıklı olarak bu orandaki kişiler ilköğretim ve okur yazar eğitim seviyesinde olan ve 35 yaş üstü kişilerden oluştuğu görülmüştür. Ayrıca bu alanları işaretleyenlerin çoğu mesleki yetenekleri sınırlı olan kişilerdir.

%50’nin üstünde (Servis şoförlüğü, konfeksiyon işçiliği, boyacılık) olan alanlara bakıldığında bu kısımları işaretleyen kesimin orta düzeyde mesleki yeterlikleri olan ve gelişime açık olan kişilerdir.

İşaretledikleri mesleki alanlar %30-%50 arası olan kişilerin büyük bir çoğunluğu mesleki yeterlikleri daha iyidir ve işaretledikleri alanlarda kalifiye durumundadırlar.

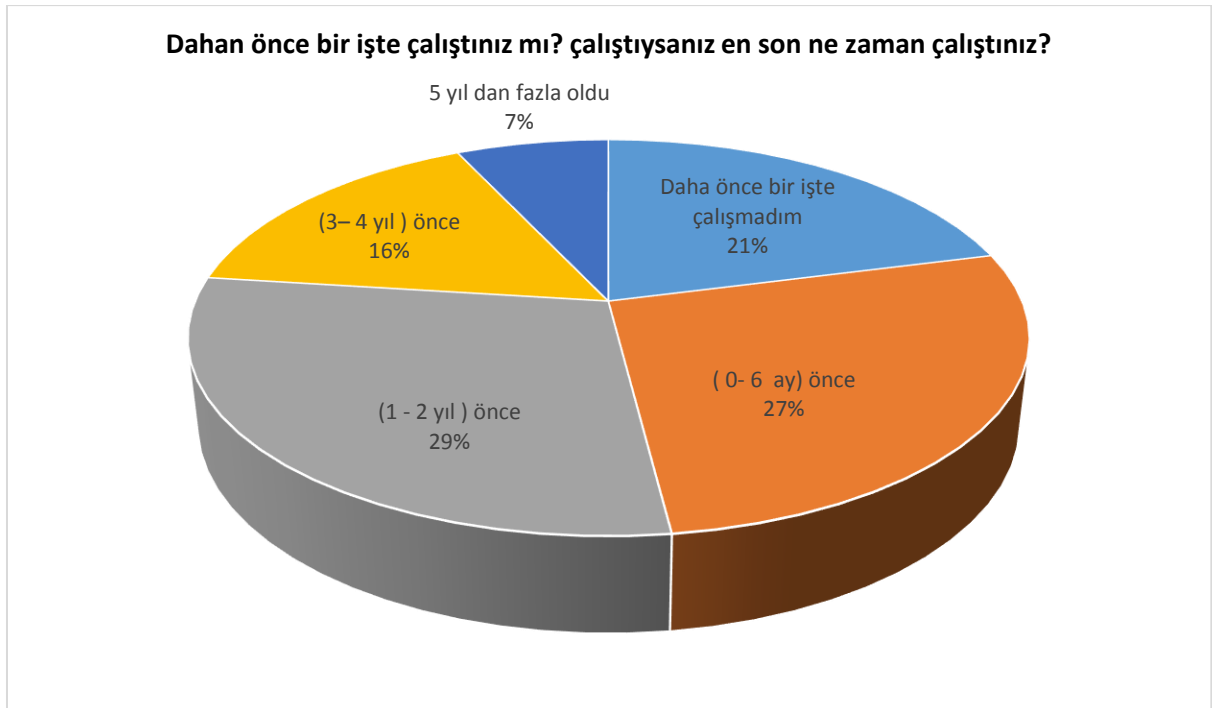
Daha fazla nitelik gerektiren alanlar da sorulmuştur; ancak bu alanları sınırlı sayıda kişiler işaretlemiştir. Genelde %30’ün altında kalan bu kısımları işaretleyenlerin teknik kapasiteleri ve becerileri yüksektir ve genelde bu kişiler işlerinde usta pozisyonunda olanlardır.

Tablo 3

Katılımcılara çalışma şekliyle ilgili sorular sorulmuş ve katılımcıların %57'si tam zamanlı bir işte çalışmak istediklerini belirtmişlerdir.

Katılımcıların %30'u yaşadıkları yerde iş olması halinde çalışmak istediklerini belirtmişlerdir. Bu kısmı çoğunlukla kadınlar işaretlemişlerdir. Özellikle emek yoğun sektör kapsamına giren hazır giyim ve tekstil vb. işleri evden rahatlıkla yapabileceklerini aktarmışlardır.

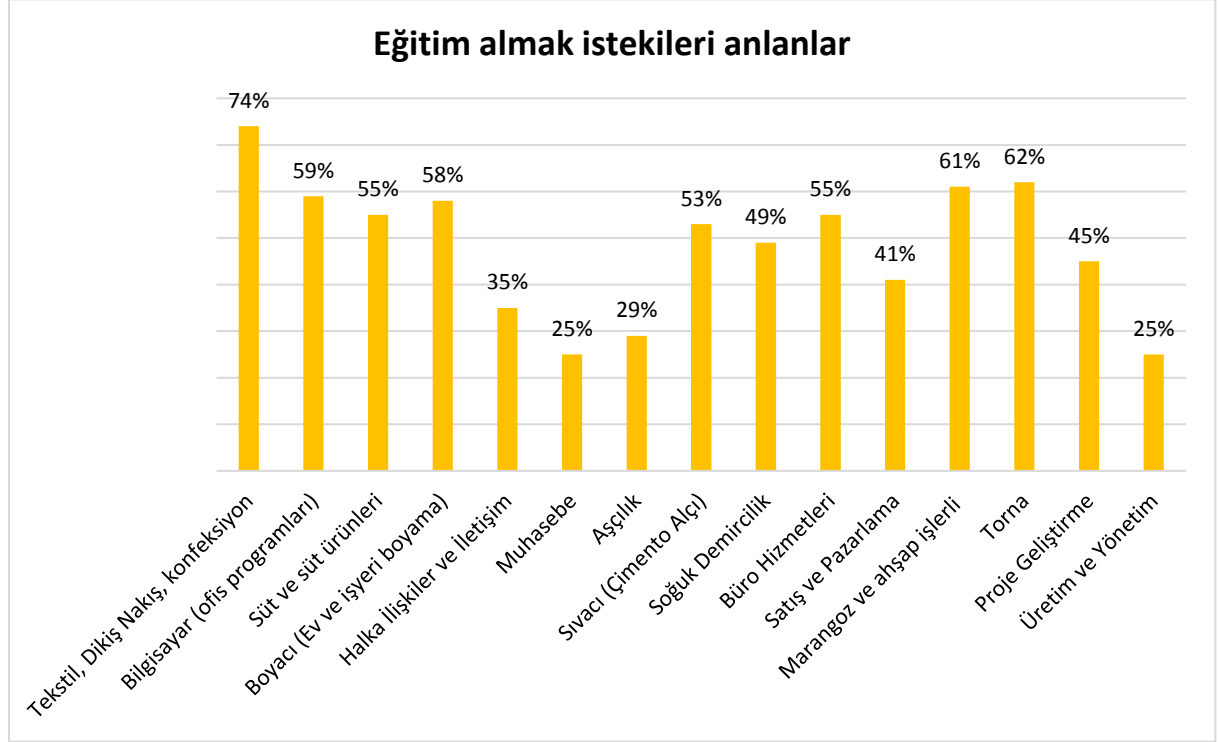
Grafik 2

Grafik 2'de görüldüğü gibi katılımcılara daha önceden herhangi bir işte çalışıp çalışmadıkları sorulmuş, çalıştıysalar en son ne zaman işten çıktıklarını belirtmeleri istenmiştir.

Katılımcıların %29 'u 1 ile 2 yıl önce; %27'si son 6 ay'a kadar çalıştıklarını ancak sonrasında devamlı çalışacakları bir iş bulamadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların geri kalan kısmı ise benzer ifadelerde bulunmuşlardır. Önemli bir çoğunluğu şehir dışında çalıştıklarını, artık

batıdaki çalışma şartları ve işler kendileri için yeterli olmadığını, kazançlarının eğitim, sağlık, barınma vb. gibi temel ihtiyaçlarını yeterli düzeyde karşılamadığı için Muş'a geri döndüklerini ifade etmişlerdir.

Ankete katılan işgücünün % 21'i, ağırlıklı olarak 18 – 22 yaş arası gençlerden oluşmaktadır. Bu gençler henüz herhangi bir işte çalışmadıklarını ve çalışabilecekleri işler beklediklerini belirtmişlerdir. Genelde bu kişiler ağırlıklı olarak Mesleki Liselerin Elektrik, Elektronik, İnşaat vb. bölümleri olmak üzere Lise eğitimlerini yeni tamamlamış olanlardır.

Tablo 4

Katılımcılara kendilerini geliştirmek için hangi mesleki alanlarda eğitim almak istedikleri sorulmuş ve Tablo 4'teki veriler elde edilmiştir. Ayrıca gerek Yarı Yapılandırılmış Mülakatlarda gerekse Odak Grup Görüşmelerinde bu konu üzerine epey durulmuştur.

Öncelikle hemen hemen tüm katılımcıların mesleki eğitim almalarının kendileri çok önemli olduğunu, alacakları mesleki eğitimler ile iş bulma ihtimallerinin daha yüksek olacağını belirtmişlerdir.

Tablo 4'te görüldüğü gibi, tekstil üzerine eğitim almak isteyenlerin oranı en yüksektir. Yine yüksek oranla, Marangoz ve ahşap işleri, Bilgisayar, Torna, Boyacılık, Büro hizmetleri vb. gibi eğitim talepleri olmuştur.

Katılımcılar Şehir merkezinde düzenlenecek mesleki eğitimlere devam etmelerinin zor olduğunu belirtmişlerdir. Mesleki Eğitimlerin daha çok kendi köylerinde, beldelerinde verilmesini talep etmişlerdir; ancak eğitimler her köyde yapılmassa bile, ulaşımın ve katılımın kolay olacağı birbirine yakın yerler seçilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

İş Bulmak İle İlgili Sıkıntılarınız Nelerdir?

Tablo 5

Katılımcılara iş bulmak ile ilgili sıkıntılarının ne olduğu sorulduğunda; birçoğu bulunduğu yerde ve il genelinde tarım, hayvancılık ve sanayi alanlarında yeterli düzeyde iş imkânı olmadığını belirtmiştir.

Önemli olabilecek konulardan biri de, iş duyuruları ile ilgili bir mekanizmanın olmadığını ve şehir merkezinde işçi ihtiyacı olsa bile haberlerinin olmasının çok zor olduğunu ifade etmişlerdir.

Önemli görülebilecek bir diğer sorun ise mesleki yeterliklerinin zayıf olduğunu ve bunu nasıl giderebilecekleri konusunda bilgi yetersizliklerinin olduğunu dile getirmişler.

4. Belde ve Köy bazında işsizlik verileri

Bu başlık altındaki tablolara yansıyan veriler aşağıdaki teknikler çerçevesinde oluşturulmuştur.

- **Tablolara yansıyan Muş Merkez'e bağlı Belde ve Köylere göre işsizlik verileri**
 - I. Hedef gurubundaki; Belde Belediye Başkanları/başkan yardımcıları/meclis üyeleri,
 - II. hedef gurubundaki; Köy Muhtarları/Azalar/Köy heyetlerinden kişilerin beyanları,
 - Köy ve beldelerin nüfus oranları,
 - Ve TÜİK verileri (Muş il geneli 2010 ile 2015 yılları arasındaki tahmini işsizlik oranları) göz önünde bulundurularak veriler elde edilmiştir.
- **Tablolara yansıyan eğitim durumları ile ilgili veriler ise**
 - Muş Merkez'e bağlı, Köy ve Beldelerde katılımcıların cevapladıkları anketlerin sonuçlarına göre ortaya çıkarılmıştır.

(Not: 4. Bölümdeki işsizlik ile ilgili rakam ve oranlar, I ve II hedef gruplardaki kişilerin beyanları, nüfus projeksiyonları, TÜİK verileri karşılaştırılarak elde edilmiş ve genele uygulanmıştır. Eğitim durumları ile ilgili ortaya çıkan bilgiler ise ankete katılanların cevaplarından elde edilmiştir.)

4.1 Muş merkeze bağlı Beldelerde mevcut Erkek ve Kadın işsiz oranları ve Şehir dışında çalışanların oranları

Beldenin adı	Yaygın Beldesi
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 650 (340 Erkek, 230 Kadın, *80 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 80 kişi
Eğitim düzeyleri	51% İlköğretim, 44% Lise, 4% Üniversite, 1% Y. okul, 0% Okur yazar

Beldenin adı	Konukbekler Beldesi
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 420 (285 Erkek, 95 Kadın, *40 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 40 kişi
Eğitim düzeyleri	61% İlköğretim, 39% Lise, 0% Üniversite, 0% Okur yazar

Beldenin adı	Yeşilova Beldesi
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 245 (145 Erkek, 45 Kadın, *55 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 55 kişi
Eğitim düzeyleri	65% İlköğretim, 34% Lise, 0% Üniversite, 1% Okur yazar

4.2 Muş merkeze bağlı Köylerin (40 köy) genel işsizlik, mevcut Erkek ve Kadın oranları ve şehir dışında çalışanların oranları

Köyün adı	Donatım Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 100 kişi (50 Erkek, 25 Kadın, *25 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 25 Erkek
Eğitim düzeyleri	%55 İlköğretim, %35 Lise, %8 Üniversite, %2 Okur yazar

Köyün adı	Tandoğan Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 385 kişi (190 Erkek, 70 Kadın, *125 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 125 kişi
Eğitim düzeyleri	%50 İlköğretim, %40 Lise, %7 Üniversite, %2 Y. lisans, %1 Okur yazar

Köyün adı	Kepenek Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 180 (90 Erkek, 40 Kadın, *50 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 50 kişi
Eğitim düzeyleri	%52 İlköğretim, %47 Lise, %1 Üniversite, %0 Okur yazar

Köyün adı	Ağaçlık Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 95 (45 Erkek, 25 Kadın, *25 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 25 kişi
Eğitim düzeyleri	%52 İlköğretim, %41 Lise, %5 Üniversite, %1 Okur yazar

Köyün adı	Üçdere Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 150 (80 Erkek, 45 Kadın, *25 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 25 kişi
Eğitim düzeyleri	%48 İlköğretim, %49 Lise, %3 Üniversite, %0 Okur yazar

Köyün adı	Çöğürlü Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 160 (70 Erkek, 35 Kadın, *55 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 55 kişi
Eğitim düzeyleri	%50 İlköğretim, %45 Lise, %4 Üniversite, %1 Okur yazar

Köyün adı	Yarpuzlu Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 200 (100 Erkek, 20 Kadın, *80 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 80 kişi
Eğitim düzeyleri	%48 İlköğretim, %47 Lise, %2 Üniversite, %3 Okur yazar

Köyün adı	Soğucak Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 180 (90 Erkek, 30 Kadın, *60 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 60 kişi
Eğitim düzeyleri	%47 İlköğretim, %48 Lise, %1 Üniversite, %4 Okur yazar

Köyün adı	Derecik Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 190 (80 Erkek, 40 Kadın, *70 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 70 kişi
Eğitim düzeyleri	%55 İlköğretim, %45 Lise, %0 Üniversite, %0 Okur yazar

Köyün adı	Suboyu Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 82 (60 Erkek, 20 Kadın, *2 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 2 kişi
Eğitim düzeyleri	%53 İlköğretim, %46 Lise, %0 Üniversite, %1 Okur yazar

Köyün adı	Bağlar Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 300 (120 Erkek, 90 Kadın, *90 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 90 kişi
Eğitim düzeyleri	%57 İlköğretim, %40 Lise, %3 Üniversite, %0 Okur yazar

Köyün adı	Gültepe Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 450 (180 Erkek, 105 Kadın, *165 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 165 kişi
Eğitim düzeyleri	%49 İlköğretim, %51 Lise, %0 Üniversite, %0 Okur yazar

Köyün adı	Harman Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 195 (95 Erkek, 50 Kadın, *50 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 50 kişi
Eğitim düzeyleri	%57 İlköğretim, %40 Lise, %3 Üniversite, %0 Okur yazar

Köyün adı	Suvaran Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 155 (70 Erkek, 45 Kadın, *40 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 40 kişi
Eğitim düzeyleri	%60 ilköğretim, %36 Lise, %0 Üniversite, %4 Okur yazar

Köyün adı	Karakuyu Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 195 (90 Erkek, 50 Kadın, *55 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 55 kişi
Eğitim düzeyleri	%55 ilköğretim, %40 Lise, %2 Üniversite, %3 Okur yazar

Köyün adı	Ortakent Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 210 (110 Erkek, 60 Kadın, * 40 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 40 kişi
Eğitim düzeyleri	%60 ilköğretim, %37 Lise, %3 Üniversite, %0 Okur yazar

Köyün adı	Arpayazı Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 205 (90 Erkek, 60 Kadın, *55 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 55 kişi
Eğitim düzeyleri	65% ilköğretim, %35 Lise, 0% Üniversite, 0% Okur yazar

Köyün adı	Suluca Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 98 (50 Erkek, 18 Kadın, *30 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 30 kişi
Eğitim düzeyleri	59% ilköğretim, 40% Lise, %1 Üniversite, % Okur yazar

Köyün adı	Toprakkale Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 90 (50 Erkek, 15 Kadın, * 25 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 25 kişi
Eğitim düzeyleri	63% ilköğretim, 35% Lise, 1% Üniversite, 1 % Okur yazar

Köyün adı	Tekyol Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 120 (60 Erkek, 30 Kadın, *30 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 30 kişi
Eğitim düzeyleri	55% ilköğretim, 45% Lise, 0% Üniversite, 0% Okur yazar

Köyün adı	Tabanlı Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 195 (95 Erkek, 45 Kadın, *55 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 55 kişi
Eğitim düzeyleri	67% ilköğretim, 31% Lise, 2% Üniversite, 0% Okur yazar

Köyün adı	Durugöze Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 180 (98 Erkek, 32 Kadın, *50 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 50 kişi
Eğitim düzeyleri	53% ilköğretim, 46% Lise, 0% Üniversite, 1% Okur yazar

Köyün adı	Yazla Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 150 (80 Erkek, 55 Kadın, * 15 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 15 kişi
Eğitim düzeyleri	61% İlköğretim, 37% Lise, 2% Üniversite, % Okur yazar

Köyün adı	Çukurbağ Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 120 (55 Erkek, 35 Kadın, *30 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 30 kişi
Eğitim düzeyleri	54% İlköğretim, 45% Lise, 1% Üniversite, % Okur yazar

Köyün adı	Kumluca Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 120 (60 Erkek, 35 Kadın, * 25 Erkek) Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 25 kişi
Eğitim düzeyleri	51% İlköğretim, 46% Lise, 0% Üniversite, %3 Okur yazar

Köyün adı	Kıyık Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 195 (120 Erkek, 55 Kadın, * 20 Erkek) Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 20 kişi
Eğitim düzeyleri	48% İlköğretim, 45% Lise, %5 Üniversite, %2 Okur yazar

Köyün adı	Çatbaşı Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 115 (60 Erkek, 40 Kadın, *15 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 15 kişi
Eğitim düzeyleri	49 % İlköğretim, 50% Lise, 1% Üniversite, 0% Okur yazar

Köyün adı	Beşparmak Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam 55 (40 Erkek, 10 Kadın, *5 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 5 kişi
Eğitim düzeyleri	55% İlköğretim, 45% Lise, 0% üniversite, 0% Okur yazar

Köyün adı	Erencik Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam 65 (40 Erkek, 10 Kadın, *15 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 15 kişi
Eğitim düzeyleri	49 % İlköğretim, 48% Lise, 3% üniversite, % Okur yazar

Köyün adı	Nadaslık Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 95 (50 Erkek, 20 Kadın, *25 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 25 kişi
Eğitim düzeyleri	45% İlköğretim, 50% Lise, 5% Üniversite, 0% Okur yazar

Köyün adı	Kardeşler Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 150 (95 kişi, 30 Kadın, * 25 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 25 kişi
Eğitim düzeyleri	43% İlköğretim, 50% Lise, 7% Üniversite, % Okur yazar

Köyün adı	Yelalan Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 110 (60 kişi, 20 Kadın, *30 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 30 kişi
Eğitim düzeyleri	46% İlköğretim, 48% Lise, 6 % Üniversite, 0% Okur yazar

Köyün adı	Ziyaret Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 215 (115 Erkek, 60 Kadın, *40 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 40 kişi
Eğitim düzeyleri	48% İlköğretim, 45% Lise, 5% Üniversite, %2 Y. lisans, % Okur yazar

Köyün adı	Aşağı Yongalı Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 180 (85 Erkek, 50 Kadın, *45 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 45 kişi
Eğitim düzeyleri	55% İlköğretim, 43% Lise, 2% Üniversite, % Okur yazar

Köyün adı	Dağarası Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 120 (60 Erkek, 20 Kadın, *40 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 40 kişi
Eğitim düzeyleri	51% İlköğretim, 48% Lise, %1 Üniversite, 0% Okur yazar

Köyün adı	Yoncalı Öz Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 190 (90 Erkek, 60 Kadın, *40 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 40 kişi
Eğitim düzeyleri	54% İlköğretim, 40% Lise, 3% Üniversite, 3% Okur yazar

Köyün adı	Savaşçılar Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 115 (60 Erkek, 40 Kadın, *15 kişi) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 15 kişi
Eğitim düzeyleri	60% İlköğretim, 39% Lise, 1% Üniversite, 0% Okur yazar

Köyün adı	Bozbulut Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 190 (110 Erkek, 50 Kadın, *30 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 30 kişi
Eğitim düzeyleri	56% İlköğretim, 42% Lise, 1% Üniversite, 1% Okur yazar

Köyün adı	Yeroluk Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 95 (60 Erkek, 20 Kadın, *15 kişi) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 15 kişi
Eğitim düzeyleri	62% İlköğretim, 38% Lise, 0% Üniversite, 0% Okur yazar

Köyün adı	Karaköprü Köyü
Ortalama İşsiz sayısı	Toplam: 210 (105 Erkek, 55 Kadın, *50 Erkek) *Şehir dışına çalışmaya giden kişi sayısı ortalama 50 kişi
Eğitim düzeyleri	51% İlköğretim, 49% Lise, 0% Üniversite, 0% Okur yazar

5. Sonuç

Yapılan çalışmalar neticesinde çok önemli sonuçlar elde edilmiştir, doğrudan sonuca etki eden önemli veriler Tablo 6'da mevcuttur.

Tablo 6

Tablo 6'da görüldüğü gibi, Muş Merkez'e bağlı 40 köy ve 3 Belde'de çok önemli işgücü verileri ortaya çıkmıştır.

- Muş Merkez (3 Belde, 40 Köy) Toplam Mevcut işsiz sayısı = **6.063** kişi olarak tespit edilmiştir. (Bu sayı çalışmak için bölgede hazır durumdadır şimdi)
 - Muş Merkez (3 Belde, 40 Köy) Mevcut Toplam (**Erkek**) işsiz sayısı = **4.078** kişidir.
 - Muş Merkez (3 Belde, 40 Köy) Mevcut Toplam (**Kadın**) işsiz sayısı = **1.985** kişidir.
- Şehir dışına çalışmaya giden Toplam İşgücü Sayısı = **1.857** kişidir. (Bu sayı herhangi bir iş olduğunda İl'e dönecek potansiyel işgücü dür.)

Genel anlamda herhangi bir iş açıldığında şehir'deki işlerde çalışacak **7.920** kişilik önemli bir işgücü potansiyeli mevcuttur.

Devletin yatırım destekleri çerçevesinde özellikle Cazibe Merkezleri Programı kapsamında yatırım yapacak olan yatırımcı ve girişimciler için çok önemli bir veridir. Bu durum gerek yatırımcı gerekse işsizler için çok büyük bir fırsattır.

Bu Belde ve Köyler coğrafi konumları itibariyle Organize Sanayi Bölgesine, Tekstil Kent'e ve Şehir merkezine çok yakın mesafededir.

Mevcut işgücünün yaş aralığı ve eğitim durumları özellikle emek yoğun sektörler için çok uygun olup, çalışacakları işlere adaptasyonları çok hızlı gerçekleşecek şekildedir.

6. Öneriler

- Rapordaki veriler ve Mesleki Eğitimlerin çok önemli olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda yatırımcılar açısından önemli bir potansiyel oluşturan mevcut işgücüne en yakın zamanda gerekli mesleki eğitimler verilmelidir. Böylece potansiyel işgücünün mesleki becerileri azami ölçüde artırılacaktır.
- Mesleki Eğitimlerin verilmesi için Muş Alparslan Üniversitesi, Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (DAKA), İŞKUR, Halk Eğitim/Çıraklık Eğitim gibi kurumların inisiyatif almaları ve iş birliği yapmaları çok önemlidir. (Mesleki Eğitimlerin Belgelendirilmesi için eğitim saatlerinin minimum 32 saat, maksimum 40 saat olmasına dikkat edilmelidir.) Eğitimlere katılımların yüksek olmasını sağlamak için eğitimlerin ilgili köy ve beldelere yakın yerlerde; mümkünse her köy ve beldede yapılması çok daha etkili olacaktır.
- Muş'ta yatırım yapacak yatırımcılara, mevcut işgücü potansiyelinin doğru ve zamanında anlatılması gerekmektedir.
- İşçi alımları için önemli bir 'Duyuru Sistemi'nin' kurulması sağlanmalıdır. Böylece çalışmak isteyen işgücünün açık pozisyonlardan anında haberdar olması ve aynı zamanda işverenlerin 'de daha çabuk işgücü ihtiyaçlarını karşılamaları sağlayacaktır.
- DAKA'nın GÜDÜMLÜ Proje Desteği çerçevesinde bu Köy ve Beldeler için ortak kullanım atölyeleri açılabilir, KOSGEB'in mevcut destekleri ile İŞGEM (İş Geliştirme Merkezleri) kurulması önerilir.
- Avrupa Birliği, UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı) ve diğer uluslararası fon kuruluşlarının hibe destekleri mevcuttur, İşsizliğin çözülmesi ile ilgili büyük bütçeli programlara başvuruların yapılması büyük önem arz etmektedir.
- Üniversite-Sanayi İşbirliği çalışmalarına azami ölçüde önem verilmelidir. Özellikle Muş Alparslan Üniversitesi Meslek Yüksek Okulundaki öğrencilerin İşgücüne katılımlarının sağlanması ile nitelikli, kalifiye İşgücü ihtiyacının karşılanması sorunu giderilecektir.

Ek 1- Uygulanan Anket:

MUŞ İLİ BELDE VE KÖYLERDE İŞGÜCÜ ANALİZİ ANKETİ

Bu Anket, Doğu Anadolu Kalkınma ajansı (DAKA) finansal desteği ile, Muş İli Belde ve Köylerde İşgücü Analizinin Yapılması Projesi çerçevesinde Muş Merkez'e bağlı 40 köye uygulanacaktır. Projenin yararlanıcısı Muş Valiliği Köylere Hizmet Götürme Birliğidir. Lütfen 15- 20 dakikada soruları cevaplayınız. Anlamadığınız yerleri sorunuz. Teşekkürler

1. Aşağıda sizin ile ilgili olan kısımları işaretleyiniz.

Cinsiyet	Bayan ()	Erkek ()			
Yaşınız	18 – 22 ()	23- 27 ()	28 – 34 ()	35- 40 ()	41 üzeri ()
Mezuniyet Durumu	Yüksek lisans ()	Üniversite ()	Lise ()	İlköğretim ()	Okuryazar ()
İş Tecrübeniz	İş tecrübem yok ()	1–5 Yıl ()	5–10 Yıl ()	10–15 Yıl ()	15Yıl Üzeri ()

2. Bilgi ve becerilerinizin olduğu mesleklerin altındaki boş kutuları işaretleyiniz (istediğiniz kadar işaretleyebilirsiniz)

Makineci (Dikiş)	Servis Şoförü (Okul vb)	Konfeksiyon İşçisi	Boyacı (Ev ve işyeri boyama)	Beden İşçisi (Temizlik)
()	()	()	()	()
Ağır Kamyon Şoförü	Aşçı	Garson (Servis Elemanı)	Elektrik Teknisyeni- Yüksek Voltaj	Taş ve Tuğla Duvarcısı/Yapı Duvarcısı
()	()	()	()	()
Sıvacı (Çimento Alıcı)	Soğuk Demirci	Elektrik Tesisatçısı- Bina	Kalorifer Tesisatçısı	Muhasebeci
()	()	()	()	()
Ram Makinası Operatörü (Tekstil)	Vinç Operatörü	Büro Hizmetlerinde Çalışma	Hizmet ve Satış	Nitelik Gerektirmeyen Meslekler
()	()	()	()	()
Sanatkârlar ve ilgili işlerde	Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı	Marangoz ve ahşap işlerli	Torna	Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar
()	()	()	()	()
Diğer başka mesleki becerileriniz varsa aşağıdaki boşluklara yazınız				
1.	4.			
2.	5.			
3.	6.			

3. İş ile ilgili sahip olduğunuz mesleki yeterlilik vb. sertifikalarınızı yazınız.

1.
2.
3.
4.
5.

4. Nasıl bir işte çalışmak istiyorsunuz? Öncelik sıralamasına göre en fazla 3 tane işaretleyiniz

Tam Zamanlı bir işte	Yarı zamanlı bir işte	Vardiyalı bir işte	Evde yapabildiğim bir işte
()	()	()	()

5. En son ne zaman bir işte çalışıyordunuz? Sizin için uygun olan kısmı işaretleyiniz.

Daha önce bir işte çalışmadım	(0- 6) ay önce	(1- 2 yıl) önce	(3- 4 yıl) önce	5 yıl dan fazla oldu
()	()	()	()	()

6. Hangi alanlarda mesleki ve kişisel becerilerinizi geliştirecek eğitimler almak istiyorsunuz?

Tekstil, Dikiş Nakış, konfeksiyon,	Bilgisayar (ofis programları)	Süt ve süt ürünleri	Boyacı (Ev ve işyeri boyama)	Halka ilişkiler ve iletişim
()	()	()	()	()
Muhasebe	Aşçılık	Sıvacı (Çimento Alçı)	Soğuk Demircilik	Büro Hizmetleri
()	()	()	()	()
Satış ve Pazarlama	Marangoz ve ahşap işleri	Torna	Proje geliştirme	Üretim ve Yönetim
()	()	()	()	()
Diğer almak istediğiniz eğitimler varsa aşağıdaki boşluklara yazınız				
1.....		4.....		
2.....		5.....		
3.....		6.....		

7. İş bulmak ile ilgili karşılaştığınız zorlukları belirtiniz?

Yeterli düzeyde Sanayi, fabrika ve işveren olmaması	İşçi ihtiyacı ile ilgili duyuru sistemine erişim yollarının azlığı	Öz geçmiş hazırlama konusunda bilgi eksikliği	Yeterli düzeyde mesleki yeterliliklerimin olmaması	Bulunduğum yerde çalışabileceğim bir iş olmaması
()	()	()	()	()
Diğer varsa aşağıdaki boşluklara yazınız				
1.....		3.....		
2.....		5.....		
3.....		6.....		

Ek 2- Çalışma Takvimi:

Faaliyetler	Tarih
Veri toplama araçlarının oluşturulması ve alan çalışmasını planlama	10-12.01.2017
Muş Merkez'e bağlı 40 köy ve 3 Belde'de alan çalışması (Veri Toplanması)	13-19.01.2017
Toplanan verilerin analizi	20-25.01.2017
İşgücü Analizi Raporunun hazırlanması ve sunulması	25-30.01.2017

Ek-3 Görüşülen Belde ve Köyler

No	Belediye Başkanları	Görüşülen Beldeler
1	Selahattin Yalçın	Yaygın Belediyesi
2	Mahmut Subaşı	Konukbekler Beld.
3	İlhan Çiftçi	Yeşil Ova Beld.
No	Muhtarlar	Görüşülen Köyler
1	M.Can Kurtoğlu	Tekyol Köyü
2	Şefik Öztürk	Derecik Köyü
3	Nurettin Arslan	Kepenek Köyü
4	Ahmet Şengül	Donatım Köyü
5	Selahattin Arsu	Soğucak Köyü
6	Ferit Çelik	Durugöze Köyü
7	Cahit Biter	Çukurbağ Köyü
8	M.Şirin Bozyiğit	Tandoğan Köyü
9	Metin Kılıçarslan	Yarpuzlu Köyü
10	A.Vahap Koç	Çöğürlü Köyü
11	Ergün Güler	Üçdere Köyü
12	Necat Akar	Suboyu Köyü
13	Selahattin Olcay	Ağaçlık Köyü
14	Nihat Güler	Tabanlı Köyü
15	Selahattin Kandemir	Yazla Köyü
16	Kerem Sönmez	Güzeltepe Köyü
17	Yüksel Güler	Bağlar Köyü
18	Deniz Özdemir	Kumluca Köyü

No	Muhtarlar	Görüşülen Köyler
19	Mehmet Koçlardan	Çatbaşı Köyü
20	Mustafa Sönmez	Kırıık Köyü
21	Turan Süme	Karaköprü Köyü
22	Niyazi Şenkaya	Suvaran Köyü
23	Yavuz Çetin	Harman Köyü
24	Sedrettin Aydemir	Arpayazı Köyü
25	Muhlis Özmen	Toprakkale Köyü
26	Nasrettin Akpolat	Suluca Köyü
27	Hikmet Yıldırım	Karakuyu Köyü
28	Mehmet Küçük	Orta Kent Köyü
29	Hüseyin Sevinç	Ziyaret Köyü
30	Abdulbari Türker	Aşağı Yongalı Köyü
31	İlyas Ekelik	Dağ Arası Köyü
32	Abdullah Özmen	Erencik Köyü
33	Şahin Yazgüllü	Beşparmak Köyü
34	Arif Muhtar	Kardeşler Köyü
35	M.Emin Koç	Bozbulut Köyü
36	M.Şirin Yılmaz	Nadaslık Köyü
37	Abdurahman Bilici	Savaşçı Köyü
38	Seydihan Oruk	Yeroluk Köyü
39	Abdullah Bahtiyar	Yoncalı Öz Köyü
40	Suphi Yaşlı	Yelalan Köyü

İŞGÜCÜ ANALİZİ RAPORU MUŞ İLİ MERKEZ BELDE VE KÖYLERDE İŞGÜCÜ ANALİZİNİN YAPILMASI

2017

Şerefiye Mah. Cumhuriyet Cad. 943. Sok. No:1 65140 İpekyolu / Van

Tel : (0432) 215 65 55 (pbx) / Faks : (0432) 215 65 54 - (0212) 381 79 93

E-mail : bilgi@daka.org.tr / Web : www.daka.org.tr

www.facebook.com/doguanadolukalkinmaajansi
www.twitter.com/DAKA_org_tr